

3 FVL MEN

IN VOTARIAM MONASTL

um, quod ea tuta conscientia possit

& debeat relinqui, ad quendam

magni nominis olim Ab-

batem, nunc Christia-

num.

PER VRBANVM RHEGIVM

Matth. 15.

Omne plantatio, quam non plantavit pa-
ter noster celestis, eradicator.

Magdeburgi apud Michaelm Lettherum.

. M. D. XXXVII

PIE ER VDI

TO ET INTEGERRIMO VIRO

N. olim Abbati, Urbanus Reginus,

Salutem in Domino.

ET BAS A ME NVPER,
amicorum charissime, ut succincta
quadam instructione conscientiam
tuam de relinquenda vita Monasti-
ca erudirem, quod cum à summis
nostra enim Theologis tam exacte sit prestatum, ut
ea in re planè nihil queat à te desiderari, Ardua
bar nec mihi decorum, nec tibi necessarium, ut esset
prolixior. Quare que dilatarì fusissime poterant,
consulto in breuissima argumenta contraxi.

Nam te uirum eruditum monere potius,
quàm instruere uolui. Tu hoc
qualecunq; officiolum pro
nostra ciuitatis boni
consules. Lunon-

burgi Anno

1532.

QUI CREDIT EVANGELIO SAL-
natur, Qui uero non credit damna-
tur, Marci. 16.

SACRAE literæ ad salutem
eruditos faciunt. 2. Timo. 3.
Ergo ad Christianam reli-
gionem, ad colendum De-
um, & ad amandum proxi-
mum, satis est doctrinæ in sacris literis,
nec opus est addere alia, quibus colamus
Deum, quia id esset contemnere spiritum
sanctum, quasi insufficientem Doctorem
Ecclesiæ, in iis quæ ad iustitiã & salu-
tem pertinent. Qui uult ergo Christia-
nus esse, debet Euangelio credere, obedi-
re, & pro sufficienti doctrina salutis ha-
bere, sicut eam Paulus uocat Ephe. 1.
Euangelium salutis. 1. Corinth. 15. Euan-
gelium per quod salutem consequimur.

His præmissis constat, conscientiam
toto posse, imo debere, subsequentibus
Euangelii rationibus & uerbis credere,
impiti & sic eam tranquillari. Nam con-
scientia nulla re tranquillatur in tenta-
tionis certamine, quàm uerbo Dei.

A ij

Sequuntur

SEQVVTVR ARGVMENTA
ta firmissima, quibus Monachatus
prostermitur, & Christiana li-
bertas declaratur & con-
firmatur.

I Isaia. 29. Frustra me colunt, docentes
doctrinas, mandata hominum.

Hoc unicum fulmen totam Monasti-
cen conterit & euertit funditus, Quia est
status ex doctrinis & mandatis homi-
num, Ergo frustraneus & inutilis cultus.
Christus autem non vult habere inuiles
cultores, sed ueros, qui colunt patrem in
spiritu & ueritate, sicut inquit Ioan. 4.
Veri adoratores adorabunt patrem in
spiritu & ueritate.

Quis iam dubitat inutilia esse deseren-
da, utilia amplectenda, nisi quis uelit esse
inutilis Dei creatura, Deum & uerbum
Dei contemnere.

2 Monastice non solum est inutilis, sed
erronea & contra Christum, Ergo relin-
quenda sicut alia peccata.

Antecedens

Antecedens est uerbum Christi Domini ac Dei nostri in æternum benedicti, Lucæ. 11. Qui non est mecum, contra me est, Qui non mecum colligit, dispergit. Iam uide, Monastice obtrudit præcepta hominum pro cultu Dei, tanquam utilia & post uotum necessaria. Christus pronunciat ea inutilia. Ergo Monastice pugnat contra Christum, & non colligit cum Christo, sed dispergit. Iam nemo potest dubitare, ea esse relinquenda, quæ contra Christum sunt.

Monastice non solum habet traditiones humanas, sed & diabolicas, Ergo relinquenda. 3

Antecedens probatur. Prohibere matrimonium & cibos, sunt dæmoniorum doctrinæ. 1. Timot. 4. Sed Monastice obtrudens uota sua, prohibet coniugium & cibos, Ergo habet doctrinas diabolicas.

Iam considera quod Spiritus sanctus, qui hæc prædixit in ultimis temporibus futura, præmonuit nos, ut ab iis doctrinis &

A ij

Nota certo.

nis & erroribus fugeremus. Qui ab iis non fugit celerrime, spernit spiritum sanctum, uelut monitorem mendacem, quod est blasphemia. Sanctus Paulus. 1. Tim. 4. dicit, Spiritus autem certo loquitur, quod in posterioribus temporibus desciscunt quidam à fide, attendentes spiritibus impostoribus ac doctrinis dæmoniorum, per simulationem falsiloquorum, cauterio notatam habentium conscientiam, prohibentium contrahere matrimonium, iubentium abstinere à cibis, quos Deus creauit ad sumendum cum gratiarum actione fidelibus, & his qui cognouerunt ueritatem, quod quicquid creauit Deus, bonum sit, & nihil reiiciendum, si cum gratiarum actione sumatur. Sanctificatur enim per sermonem Dei ad precationem. Sanctus Ambrosius in hunc Pauli locum sic scribit. Quæ sibi spiritus sanctus futura reuelauerit, ad instructionem Ecclesiarum & cautelam non tacet (scilicet Paulus) ut præmonitæ Ecclesie sollicitæ sint, ne ab huiusmodi hominibus circumueniri possint. Quid enim tam clarum, tamq; apertum ad euitandos aut

dos aut magis condemnandos huius doctrinae pestiferæ viros potuit manifesta noce præfari, nisi ut asseuerationem eorum fallacem ac simulatam doctrinam dæmoniorum nuncuparet, ut cum huius asseuerationis sermones audiuntur, à Diabolo composita esse doctrina hæc sciretur. Hæc ille.

In ultimis temporibus, inquit Spiritus sanctus, quibus Euangelium magni Dei prædicari cœpit, exorituros esse homines quosdam, qui relicto fonte illo uiuo Deo, cisternas sequentur, quæ non possunt continere aquam, ut Propheta Hieremias. 2. loquitur, hoc est, à fide in Christum & à uerbo Dei, ad humanas constitutiones & doctrinam dæmoniorum deficient. Et quidem doctrinam dæmoniorum, ne quis dubitet quæ & qualis ea sit, apertis uerbis nominat, nempe prohibere coniugium, & cibos. Coniugium autem Deus ipse instituit Genes. 2. ubi inquit, Et erunt duo in carne una. Et præcepit eis, ut unâ crescerent multiplicarenturq. Ihesus Christus uerus Dei filius,

coniugium tanquam patri gratissimum,
sua præsentia & quodam miraculo in
Cana Galileæ honestauit atq; commen-
dauit, Spiritus sanctus, qui est spiritus ue-
ritatis Ioan. 15. coniugii sanctimoniam
confirmauit Heb. 13. Honorabile, inqui-
ens, est inter omnes coniugium, & cubile
impollutum. Scortatores autem & adul-
teros iudicabit Deus. Cum igitur coniu-
gium à condito mundo à Deo ipso in-
stitutum atq; ordinatum, à Christo pri-
mo ædito miraculo magnifice hono-
rum, & à spiritu sancto confirmatum sit,
bonum & uenerandum est coniugium,
& omnibus hominibus liberum. Quis-
quis autem aliter docet, blasphemiam ad-
ficit sanctam & uenerandam Trinitatem,
& diabolicam doctrinam adfert. Sed
Monastice coniugium prohibet, & dele-
ctum ciborum habendum esse, contra
uerbum Dei docet, Ergo in Trinitatem
uenerandam est blasphema & diabolica.
Quare fugienda, detestanda execranda
tanquam præsentissimum animarum
uenenum.

4

Omne peccatum est uitandum.

Mon-

Monastice est status ex multis peccatis
constatus, Ergo relinqui debet.

Minor patet Roma. 14. Omne, quod
non ex fide, peccatum est. Monastice non
est ex fide, quia non habet pro se uerbum
& mandatum Dei. Vbi autem uerbum
Dei non est, ibi nulla potest esse fides. Et
qui uitæ genus ingreditur, quod Deo non
probatur (id genus uitæ Deo non placet,
quod non habet mandatum Dei) is uiuit
in perpetuis peccatis. Sic uestiri, nec ali-
um uestium sumere habitum, hoc die
aut mense abstinere à certis cibis, Priori-
bus obedire, parentes deferere, abiurare
nuptias, & alia Monachorum opera, nec
iubentur nec consuluntur, nec habent in
scripturis exempla, Ergo nemo potest
credere ea placere Deo. Imo cum sine uer-
bo Dei sint, & ideo sine fide scimus ea di-
splicere Deo, cui nemo placet sine fide,
Heb. 11. Ergo cum fiducia relinquenda est
Monastice, ut status Deo displicens.

Quicquid directe repugnat Christo &
cuius meritis, est erroneum, blasphemum
A v & sine

& sine dilatione relinquendum.

Talis est Monastice, Ergo

Maiores notior est, quam ut probatione
egeat. Minor probatur sic. Scriptura san-
cta Christo & eius meritis uel operibus
tribuit eam gloriam, ut sola iustitiae Dei
satisfaciant, peccata & mortem deleant,
ab aeterna damnatione liberent, quia
ipse solus est noster redemptor, Per
ipsum solum habemus remissionem pec-
catorum, iustitiam & salutem, sicut se-
quentia testimonia clare docent.

Isaia. 53. Ipse uulneratus est propter
iniquitates nostras, attritus est propter
scelera nostra. Disciplina pacis nostrae
super eum, & liuore eius sanati su-
mus.

1. Timoth. 2. Unus Deus, unus etiam
conciliator Dei & hominum, homo
Christus Ihesus, qui dedit semetipsum
precium redemptionis pro omnibus.

1. Ioan. 1. Sanguis Ihesu Christi filii
eius emundat nos ab omni peccato.

1. Timo.

1. Timoth. 1. Certus sermo & dignus
quem modis omnibus amplectamur,
quod Christus Ihesus uenit in mundum,
ut peccatores saluos faceret.

Roma. 3. 4. 5. Acto. 10. Hebræ. per to-
tum. 1. Corinth. 1. Titum. 2. Galat. 1. 2. 3.
Breuiter hæc est potissima scripturæ
pars de Christo. Si enim Christus non
delet peccatum, placat Deum, iustificat
& saluat, Dicat mihi Monachus, Ad quid
Christus missus est à patre? Cur mor-
tuus est? Quid ualet eius sacrificium in
cruce? Quid preciosus sanguis agni
immaculati? Quid facit eius resurrectio?
Quid agunt omnia quæ fecit & passus
est? Illa non frustra facta sunt. Quid
ergo impetrarunt? Non potest quisquam
dicere alium fructum quàm ut homo per
illa reconcilietur Deo, accipiat remissio-
nem peccatorum, iustificetur & saluetur.
Iam si per Christi opera & passionem con-
sequimur reconciliationem, peccatorum
ueniam & uitam æternam. Ergo non per
nostra opera, uel præcepta à Deo, uel in-
uenta ab hominibus. Sed Monastice hæc
gloriam

gloriam sibi & suis operibus adscribit,
quia per hoc uiuendi genus uult seruire
Deo, & ei satisfacere pro peccatis, Ergo
repugnat Christo, & eius merita reicit,
Ergo est blasphema & mox relinquenda.
Nam iuxta uerba Petri. 2. Petri. 2. Chri-
stum negat.

- 6 A quibus nos Apostoli suis monitis
absterrent, ea ut saluti contraria sunt re-
linquenda. Apostoli à sectis perditionis,
quæ Christum negant, iubent cauere, Er-
go eas debemus relinquere.

Maiores est nota. Minor est. 2. Petri. 2.
Erunt falsi doctores, qui introducent se-
ctas perditionis. Illæ sectæ negant Chri-
stum redemptorem. Et talis est Monasti-
ce, quia dum per opera propria uult in-
stificari & saluari, negat redemptionem
per Christum factam, qua ipse nos rede-
mit, & suo sanguine à peccatis munda-
uit, & propriis meritis iustificauit, Ergo
est secta perditionis accelerans sibi ote-
rem interitum. Iam quis dubitat ab inte-
ritu esse fugiendum.

Omnia

Omnis status habens speciem pietatis
& abnegans uisum eius est contra Deum &
condemendus. 2. Timoth. 3.

Monastice est talis, Ergo

Minor probatur, quia simulat fidem
& non habet fidem in Christum, sed in
sua opera. Simulat charitatem, & tan-
tum curat se & negligit proximum. Ieiun-
at non uere, sed mercenarie. Continet
se à coniugio, sed opinione falsa, quod
coniugio cultus Dei impediatur. Orat,
sed in multiloquio sine intellectu & fide.
Castigat carnem, sed ut multa mereatur,
& cruce electitia. Omnia habent tantum
speciem & nitorem pietatis, sed non ha-
bent finem legis, id est, Christum, non *Roma. 10.*
habent finem præcepti, id est, charitatem *1. Timot*
ex puro corde, conscientia bona & fide
non ficta. Iam scimus quod fides per cha-
ritatem efficax, est nostra coram Deo
pietas, quam abnegat Monastice, dum
per opera querit iustificationem & salu-
tem, Ergo fugienda est.

Iam dicat mihi Monachus, utrum tri-
nota substantialia sint lex, uel non. Si re-
sponder

2
e
let

spondet quod non, iam absoluit me à
uotis, quia non ligant. Si sunt lex, iam
omnia ea possum contra uotarias leges
adducere, quæ Paulus differuit de lege &
operibus eius in Romanis & Galatis. Si
enim euacuati à C H R I S T O sunt,
qui in lege iustificantur, & à gratia exci-
derunt, Gala. 5. hoc est, si CHRISTVM
& gratiam eius abiiciunt & negant, atq;
ideo in peccatis suis manent, Ergo multo
magis Christum reiiciunt, qui per homi-
num leges & adinventiones uolunt iusti-
ficari. Si ergo per uota uelle iustificari,
impietas est, contra Christum, relinquen-
da sunt uota, & in libertatem Christia-
nam redeundum.

Iam quilibet Christianus sibi etiam
dictum credat, quod Spiritus sanctus Ga-
lat. 5. tam grauius & serio admonet di-
cens. In libertate qua Christus uos libera-
uit, stete, & ne rursus iugo seruitutis im-
plicemini. Si sic nos Apostolus à lege
Dei & operibus ad Euangelium Christi
auocat, quomodo nunc nos à stultis
hominum deuterofibus absterreret, quas
ubiq;

big tanto zelo condemnat :

Stat ut Marpesia cautes uerbum Spi- 9
ritus sancti, Non iustificatur homo ex
operibus legis, sed per fidem Ihesu Chri-
sti, in Romanis & Galatis.

Ergo omnes aliae uiae parandae iustifi-
cationis & salutis, qualis est uotaria reli-
gio, sunt erroneae, ducunt recta ad inte-
ritum, & sunt blasphemae in Christum.
Quis ergo piorum in eis manere tuta
conscientia poterit ?

Non facit ad rem, quod hostes Chri. *Obiectio.*
sti ex Psal. 75. citant, Vouete & reddite.
Quia uel uota eo loco sunt gratiarum *Responsio.*
actiones & laus Dei pro suis beneficiis, ut
plerumq; in Psalmis, uocabulum uotum
accipitur, uel sunt uota illa legalia olim
in Iudaismo offerri solita. Vtroq; modo
nihil faciunt pro aduersariis, quia laudem
Deo dare, omnes Christiani debent. Et
non est cucullum gestare, & Monachum
agere. Vota legis nihil nos obligant. Vo-
uimus iuxta uerbum Dei, & reddamus Deo,
cui

cui in baptismo nos perpetuam serui-
tutem uouimus.

10.

Præterea uoti baptismalis persolutio,
non compatitur secum uota Monastica,
quia in baptismo uouemus Christo nos
& nostra, quod uelimus porro Euange-
lio credere & pie uiuere. Qui autem per
uota sperat iustificationem, & non pure
per Christum, ille non credit Euangelio,
quod tam clare ubiq; clamat, Nos solum
fide in Christum, non nostris meritis, sed
gratia Dei iustificari, Ergo Papistice ui-
uens non potest esse Christianus, & ne-
gat ea, quæ in baptismo uouit. Cogitur
ergo alterutrum ex his uotis abicere. Si
sequitur uotum Monachorum, & relin-
quit uotum baptismi, tunc negat bap-
tismum, So ist er ein abtrinniger verläug-
neter Christ, das ist ein zwifachtigket. Si
uult, ut debet, sub poena æternæ damna-
tionis seruare uotum baptismatis, tunc
cogetur uota hominum reiicere, quia
sunt incompatibilia, Ergo læto animo
relinquenda sunt uota Monastica, & li-
bertas Christiana est amplectenda.

Nulla

Nulla doctrina per spiritum sanctum
excommunicata excommunicatione la-
te sententiæ est Christiano tenenda, sed
abicienda, Monastica est huiusmodi, Er-
go abicienda. II

Minor probatur Galat. I. Si nos, aut
Angelus de cœlo prædicauerit uobis E-
uangelium, præter id, quod prædicaui-
mus uobis, anathema sit. Hic uides non
solum nulli Benedicto, Bernhardo, Do-
minico, Francisco, sed ne Angelicis qui-
dem spiritibus, qui tamen beatificam Dei
faciem semper beati intuentur, licere ut
aliam doctrinam Christi Ecclesiis obtru-
dant, quam Euangelium. Iam scimus,
quod Euangelium ubiq; docet, Quod *Basis totius*
sola fides in Christum, ex mera Dei mi- *cause.*
sericordia per Christum in uerbo eius
hominem digne & sufficienter iustificat
& saluat, & quod nullo opere, nulla lege,
Christiano opus est ad salutem meren-
dam, cum per fidem liber sit ab omni le-
ge, & ex mera libertate omnia faciat gra-
tuito, quæcunq; facit, nihil quærens aut
commodi aut salutis (cum iam satur &
B saluus

saluus sit gratia Dei, ex fide sua) sed solum beneplacitum Dei.

Sed Monastica doctrina est alia & diuersa, quia docet contrarium, scilicet, nos nostris bonis intentionibus, operibus & uotis iustificari, Ergo est excommunicata. Quare qui dubitat, an bona conscientia possit relinquere Monasticen, & libertate Christiana uti, Idem dubitat, an bona conscientia possit renunciare Diabolo, & mendaciis eius, quod est absurdo absurdus. Quod enim Monachi gloriantur suam uotariam superstitionem esse compendariam uiam Euangelii, est mendacium & blasphemia. Euangelium per se est compendiarium uia ad iustitiam & salutem Roma. I. Euangelium est potentia Dei, ad salutem omni credenti. Nul- lus sordidus cucullus potuit meliorem & breuiorem uiam ad salutem excogitare, quam docuit spiritus sanctus. Et uidemus uotariam doctrinam plane uerbo Dei, & fidei esse contrariam, ut ex supradictis liquet.

Adhuc

Adhæc libertas Euangelica nobis ma. 12
ntinenda est ex præcepto Apostoli Ga-
lat. 5. Illa nihil aliud est, quàm conscientia libertas
tæ libertas, quod ab opinione falsa ope- Christiana.
rum nostrorum plane libera est, persuasa
nullis operibus nostris, sed solius Christi
operibus & meritis nos iustificari, ita ut
in nulla nostra opera confidat, sed tan-
tum hæreat absolutissime in operibus &
meritis Christi, per quæ sola potest libe-
rari ab omnibus peccatis & malis, quæ
merita in baptismo sunt nobis Chri-
stianis donata. Stat enim sententia, quod
sola fides in Christum homini necessaria
est ad iustitiam & salutem. Ergo quæ
Monachus uouit, ad iustitiam & salutem
non sunt necessaria. Ergo possunt ob-
mitti sine periculo iustitiæ & salutis.
Sed uotaria Monastice docet illa uota
obmitti non posse sine mortali peccato,
ergo facit ea necessaria contra Christia-
nam libertatem. Est ergo impia & aduer-
saria Christianæ libertati, quæ nobis pre-
ciosissimo Christi sanguine parta est,
quam si relinquis, non es Christianus.
Non licuit tibi illam libertatem, quæ est

B ij diuini

diuini iuris per hominum statuta relin-
quere, nisi simul uolueris Christum ne-
gare, per quam etiam hominum traditio-
nes fiunt liberae, ut possint bona consci-
entia derelinqui. Ad hanc libertatem ser-
uandam reuocat nos etiam Apostolus
Colos. 2. Si mortui estis cum Christo ab
elementis mundi, quid quasi uiuentes in
mundo decretis tenemini?

- 13 Votum non est censendum, nisi quod
pium est, & Dei praeceptis consenta-
neum. Monastica uota praeceptis Dei
sunt contraria, Ergo impia, & per conse-
quens, non uota. Sic enim Eccle. 5. uult
sapiens, Deo reddi quae promissa sunt.
Sed Deus non recipit quae sunt contra
uerbum diuinum. Ideo sapiens statim
subiungit, Displicet Deo infidelis & stol-
ta promissio. Qualis est promittere aut
uouere paupertatem, cum interim nihil
tibi desit, Castitatem, quae non est in ma-
nu tua, Obedientiam, quam alioqui iux-
ta Euangelium debes maioribus à Deo
constitutis. Vouere illa tria, est mera
ignorantia Euangelii & impietas, quia
Euan-

*Iuxta Lati-
nam uersio-
nem.*

Evangelico præcepto aliqui obliga-
mur ad paupertatem & obedientiam.
Quid igitur uouemus? Et cum. 1. Cor. 7.
unusquisq; proprium donum habeat ex
Deo, alius quidē sic, alius autem sic. Certe
qui continentie donum non est datum
specialiter, huic uirginitatis uotum est
impossibile. Ideo eodem loco subiungit
Paulus, Quod si se non continent, con-
trahant matrimonium, Nam melius est
nubere, quā uri. Pœniteat nos igitur
stulti & impii uoti, & cognita ueritate
fruemur libertate per Christum parta.
Hieronymus & Lyranus concorditer do-
cent, Votum non esse, nisi quod est pos-
sibile, & in honorem Dei cedit. Et qui in-
ter Scholasticos plus spiritus habuisse ui-
detur cæteris Bonauentura in. 4. senten-
dist. 28. palam dicit, quæ ad dispendium
salutis uergunt, sub uotum cadere non
possunt, cum uotum debeat habere tres
comites, Iustitiam, Iudiciū, Veritatem,
sicut Iuramentum.

Certe se ad ea obligare, quæ Dei man-
datis contraria sunt, uergit in dispen-
dium

B iij

diū salutis . Sed talia sunt uota Mona-
stica . Ideo non licite sunt facta , & non
habentur apud Deum pro uotis . Igitur
citra dilationem sunt reiicienda . Maior
est nota . Minor probatur . Quia uota
Monastica pugnant contra fidem in pri-
mo præcepto . Nam docent opera quæ-
dam contra fidem in Christum , quam
suis doctrinis extinguunt . Pugnant con-
tra honorem , laudem , & confessionem
nominis diuini in secundo præcepto ,
quia tribuunt sibi sanctitatem & uim de-
lendi peccata , & ita non sanctificant no-
men Dei , non dant gloriam Christo , sed
suo nomini . Nam docent non in Chri-
sti , sed in suo nomine peccatorem iustifi-
cari , saluari , cœlum mereri , cum tamen
aliud nomen non sit sub cœlo datum
inter homines , in quo oporteat nos sal-
uos fieri , quàm nomen Ihesu Christi Na-
zareni , sicut sanctus Petrus Acto . 4 . clare
nos docet . Pugnant contra gratiam Dei
in nobis operantem , nos sanctificantem ,
Et propria opera erigunt , quibus se san-
ctificent . Verum sabbathum Deo non
sabbatizant , quod est contra tertium
præ-

præceptum. Pugnant etiam uota illa
contra charitatem in secunda tabula,
quia in spiritualibus & secularibus qua-
runt Monachi, non quæ proximi, sed
quæ sua sunt, habent propria merita,
proprias coronas, suo uentri consulunt,
proximos, imo proprios parentes negli-
gunt. Semper habent manus extensas ad
accipiendum, nunquam ad dandum.
Otiantur, nemini profunt Monachorum
otia, bonæ intentiones, orationum mul-
tiloquia, ieiunia crapulosa, spurca casti-
tas, electiua obedientia, diues & pinguis
paupertas, commentitius cultus Dei in
Missis, & aliis electitiis operibus. Omnia
hæc examinata ad amussim uerbi Dei,
inueniuntur stulta, inania, erronea, im-
pia, & plane uerbo Dei aduersaria.

Iam expende quàm serio nos scriptura
monuerit ultimorum temporum, quàm
diuturnos, portentosos & efficaces erro-
res nobis prædixerit. Idque proculdubio in
hoc, ut caueamus, Ergo hoc uitæ genus
est fugiendum, & redeundum ad com-
munem Christianæ uitæ professionem,
extra

extra quam nemo saluatur. Si spiritus
sanctus nos non præmonuisset Matth. 5.
1. Timoth. 4. 2. Timoth. 3. 2. Thessalo. 2.
2. Pet. 2. 1. Ioan. 2. 4. Daniel. 12. certe lon-
gitudinis temporis, sanctitas, eruditioque
hominum, & speciosa hypocrisis homi-
nū, nos retinerent in errore. Verum
iam post graues spiritus sancti admoni-
tiones, non solum essemus somniculosi,
sed ne Christiani quidem, si nos non ex-
pergefacerent horrenda tonitrua uerbi
Dei, quæ nos iubent cauere à Pseudopro-
phetis & erroribus ultimi seculi. Et nihil
curare multitudinem & claritatem ho-
minum aut temporis diuturnitatem, Es
heißt, Verbum tuum Domine lucerna
pedibus meis, nicht Verbum huma-
num.

- 14 Saxeum pectus habet, quem non con-
tremefacit grauissima Pauli sententia. 1.
Corin. 3, Fundamentum aliud nemo po-
test ponere, præter id quod positum est,
quod est Ihesus Christus. Hic nihil obscu-
re concludit Paulus, nullum aliud fun-
damentum esse iustificationis, quam
fidem

Idem in Christum. Nos enim per Christum in spiritu sancto accepimus & habemus omnia à Deo patre, sapientiam, iustitiam, sanctificationem, redemptionem, uitam, salutem. Hæc est petra, super quam tuto ædificatur Ecclesia aduersus inferorum portas Matth. 16. Huic (Christo) omnes Prophetæ testimonium ferunt, quod remissionem peccatorum accepturus sit per nomen eius, quisquis crediderit in eum Acto. 10.

Nonne Ieremias cap. 23. recte dicit de uerbis Dei. Nunquid non uerba mea sunt quasi ignis & quasi malleus conterens petram?

Certe hæc Pauli uerba ex Corinthiis totam Monasticen cum omnibus suis uotis & studiis, omnes sectas & iustitiosos damnant & cõterunt. Si enim uera sunt, ut sunt certissime, profecto omnium uotorum ædificatio conuincitur irrita, ruinosæ, super harenam posita.

Nonne Paulus Roma. 16. absoluit nos à uotis & Monasteriis, quando dicit, Obsecro

732.

secro uos fratres, ut consideretis eos qui
dissidia & offendicula præter uel contra
(utrunq; enim præpositio *ἀντὶ* significat)
doctrinam quam uos didicistis, gignunt,
& declinetis ab illis. Nam qui eiusmodi
sunt, Domino Ihesu Christo non serui-
unt, sed suo uentri, & per blandiloquen-
tiam & assentationem decipiunt corda
simplicium.

Obsecro quis Apelles suo penicillo sic
expresserit hominis faciem, ut hic spiri-
tus sanctus Monachos. Inspice uitam &
sermonem eorum, & experieris. Nam si-
mulant miram lenitatem, patientiam,
modestiam, sermones eorum sunt com-
positi ad demulcendas aures. Vita &
conuersatio eorum ostentant mirabilem
sanctitatem & patientiam, cum reuera
spiritualiter omnium sint superbissimi,
habentes spiritum compunctionis. Ob-
secro quibus blanditiis & promissioni-
bus alliciunt Monachi homines in suum
ordinem uel seruandum uel locuple-
tandum? Hic promittitur incolumitas
in uita, claritas in fama, prosperitas in
seculo, deniq; uita æterna Monastice
uitæ

uitæ cultoribus & honoratoribus . Et
 omnia sunt hypocritica ostentamenta &
 mera mendacia. Vide doctrinam , & cer-
 te dicēs, hæc sunt præter & contra doctri-
 nam Pauli Euangelicam. Quilibet ordo
 uult alio sanctior haberi, & tamen omnis
 eorum pietas stat in nugis externis. Fi-
 dei plane nulla est mentio . Quid au-
 tem Paulus dicit: Iubet ne intrare religi-
 ones illas, ut satisfaciamus pro peccatis?
 Minime. Sed grauissimo præcepto iubet
 nos ab eis tanquam à deceptoribus & E-
 uangelicæ doctrinæ hostibus fugere . Le-
 ue ne tibi uidetur hoc præceptū spiritus
 sancti, declinate ab illis? Quis tam uacil-
 lantem conscientiam habet, quæ non hoc
 uerbo confirmetur, ut secure & cum fidu-
 cia relinquat Monasteria , qualia nunc *Monaste-*
 sub Papatu sunt , nempe uoragines per- *ria sub Pa-*
 ditionis & scholæ Antichristi? Nonne *patu uora-*
 per scripturam iubemur uigilare contra *gines per-*
 Sathanam, eumq; ut hostem fugere, quia *ditionis &*
 pater mendacii est, quo nos ducit ad in- *scholæ An-*
 teritum , ita & eius ministros, qui se in *tichristi.*
 Angelos lucis transformant, iubemur
 cauere, ne nos à fide abstrahant, & à
 C ij ueritate

ueritate in mendacium alliciant & abducant. Iam iudica tu, an ille qui scripturis obediens est, & mendaces cum mendaciis deserit, agat contra Deum uel non? Imo agit ut filius lucis, cur igitur in recte, id est iuxta Dei mandatum, factis trepidaret eius conscientia?

Nonne blasphemia in Euangelium & mendacia sunt, docere quod religiones & Monasticæ sint uita sancta longe supra præcepta Dei. Fingunt enim illa stupida animalia uentris se omnia præcepta seruare, & super hæc etiam seruare consilia Euangelica. Hinc gloriantur se habere merita supererogationis, qua abominatione nulla alia est abominabilior. Nam fidei iustitiam Satanicis illis erroribus penitus obscurarunt in Ecclesia.

Item diabolicum est docere quod Monachus sit status perfectionis. Vbi opinio pestilentissima inoleuit, illas factitias religiones esse supra communem uitam Christianorum. His errorum portentis factum est ut laicus, etiam si erat in matrimonio

trimonio irreprehensibilis, timebat De-
um, & in sua uocatione fideliter serue-
bat, tamen persuasum habuit, suum sta-
tum esse statum mundanum, imperfe-
ctum, & sibi opus esse Monachorum me-
ritis ad consequendam remissionem pec-
catorum, iustitiam & salutem. Vnde alio-
qui tot foundationes prouenirent? Vnde
tot ampla & opulenta Monasteria: quo-
rum unus quotannis plus habuit aureo-
rum, quam omnes plebani in tribus aut
quatuor Ducatibus. Noui Abbatem, qui
quotannis habet decem & octo milia
florinorum, noui alium qui habet duo-
decim milia florinorum. Et multos quo-
rum singuli habent quinq; uel sex milia
florinorum quotannis.

Iam colligas in unam sentinam omnes
abominationes Monastices, & inhorre-
sces.

Monastica uota fiunt extra & contra
fidem in Christum.

Monastice ex praeceptis Dei rigidissi-
mis facit consilia.

Monastice se supra communem Chri-
stianorum

stianorum uitam, imo supra uitam Christi, Mariæ & Apostolorum effert, & uocat se uiam perfectionis & compendium ad salutem.

Monastice ipso facto negat Christum & reiicit Dei gratiam, erigit cum Iudæis propriam iustitiam, Dei iustitiæ non uult subdi, aduersatur uerbo & præceptis Dei, fidei & charitati. Libertatem Christianam pessundat. Mercenarios & Ismaelitas facit. Exemplo suæ pestiferæ Hypocriseos multos à ueritatis uia abducit.

Monastice contra scripturas perpetua uota obrudat, uoti conditiones spernit, quæ sunt, ut uotum sit licitum, non contra Deum, ut habeat conditionem exceptæ obedientiæ Dei & parentum & charitatis proximi, ut non sit impossibile. Hæc omnia Monastice impia, non considerat, non obseruat, & ex Christianis Idololatrias facit. Breuiter, non est minima pars efficacis illusionis, quam. 2. Thessa. 2. Apostolus ultimis temporibus prædixit. Et tota nihil aliud est, nisi error & impietas.

Hæc

Hæc cum ita sint, & spiritus sanctus
tam expressis uerbis Monasticen da-
mnet, eoq; nos ab ea absoluat, nisi cæci,
impii, obstinati esse uelimus, qui spiri-
tui sancto resistamus, debemus certe sine
dubitatione sub pœna æterni maledi-
cti, Satanicam uotorum seruitutem, ut
pestem pietatis relinquere, & ad dul-
cissimam Christianam libertatem redi-
re, ac uiuere iuxta donum nobis colla-
tum. Cur igitur non lata conscientia
in sancto coniugio uersaris, uir optime?
Nonne Tuba Euangelii clangit, Veni
ei, qui contempserit. Propter uitan-
dam fornicationem unusquisq; habeat
suam uxorem. Si duxeris uxorem, non
peccasti. Hebræ. 13. Coniugium hono-
rabile est inter omnes. Spiritus san-
ctus neminem excipit, Scottatores &
adulteros iudicabit Deus. Et Matthæi
decimonono, Non omnes capiunt uer-
bum hoc.

Apostoli, inquit Ignatius, habuerunt
uxores. Cōiugium scriptura liberū omni-
bus proponit, prohibitionem eius uocat

C iij

diaboli-

diabolicam doctrinam. Exempla ueteris Ecclesie factum nostrum corroborant. Quare ruptis traditionum uinculis insultabimus Phariseis nostri seculi, uerbis Christi Matth. 15. Quare transgredimini preceptum Dei, propter traditionem uestram? Omnis plantatio, quam non plantauit pater meus celestis, eradicabitur. Et cum Christus dicat, Obmittite illos, duces sunt cæci cæcorum, obediemus Christo magistro nostro, quem pater iussit audire, & confugiamus à Papistica seruitute in asylum uerbi Dei, ubi tentationum procella insurgente salui superque ruti erimus.

Hæc breuiuscula, domine & frater in Christo semper obseruande, stans & obambulans rapui uerius quam scripsi, quæ etsi non sint magno artificio digesta, firma tamen & inconcussa sunt, quibus nictuto potest conscientia tua aduersus omnes tentationum insultus. Chri-

stus nobis Euangelii fidem augeat ad gloriam nominis sui, A M E N.

Lunoburgi in Saxonibus.

VRBANVS

RHEGIVS IOANNI PAVLI

Ludiliterarii Cellæ Saxonum

præfecto, Salutem in

Domino.

PRVDENTER egisti, amice optime, quod meum fulmen in Monastice non edidisti absq; meo consilio. Scatebat enim libellus mendis quàm plurimis, ut mirer quomodo tam turpiter à Monachis fuerit uitiatus. Verum omnia exacte ad archetypum emendavi & ad prælum paravi. Tuum nunc fuerit Michaeli Lotter typographo mittere libellum, ut meo nomine excudatur. Proderit enim propter Laconicam breuitatem.

Vale foeliciter Cellæ

Saxonum in ui-

co florum,

25.

Maii

Anno. 37.

C

VENERA

BILI IN CHRISTO DOMINO
Henrico Bilemanno, ordinis Francisci
fratri, conuentusq; Minoritarum in
Stathagen Gardiano, suo do-
mino & amico charissimo
plenam Ihesu Christi
cognitionem ex-
optat.

N ACCIPE TAN-
dem, mi Domine ob-
seruande, in uotaria
Monasticen scriptum
illud D. Urbani Rhe-
gii, domini ac patris
nostri reuerendissimi,
quod, ut tibi mitterem, tanto opere a me
efflagitasti. Ex hoc autem clare cogno-
sces, quid te atq; tui similes sentire opor-
teat de hoc genere uitæ, in quo uersaris, &
quod tanquam statum perfectionis ac
compendiariam uiam ad promerendam
iustitiam & salutem prædicatis, sed falso
& impie contra apertissima scriptura-
rum

nam testimonia, sicuti in hoc libello, etiam
me tacente, tibi uidere licebit. Non
uero latere arbitror, iam fere biennium
esse, cum tecum de Christiana doctrina ac
uera religione conferrem, & quibusdam
sacrarum literarum argumentis Mona-
sticen improbarem, adhortarerq; ut re-
lictâ Monastice redires ad libertatem
Euangelicam, sed nescio quid causæ ad-
ferres, cur id facere non liceret. Mihi au-
tem uidebaris, quod meis rationibus,
quibus te à uita Monastica auocare co-
nabar, nullam fidem adhiberes, cense-
resq; me iuuenem indigniorem esse,
quàm quod te senem, rationem bene re-
cteq; uiuendi docerem, & tuum uitæ ge-
nus culparem. Quare placuit mihi hunc
libellum, cui doctissimus uir Urbanus
Rhegius titulum fecit, Fulmen in uota-
riam Monasticen, ad te mittere, ut uideas
firmissimas atq; irrefragabiles scripturæ
rationes, quod tuta conscientia possis &
debeas uitam tuam Monasticam, tan-
quam statum Deo displicentem, derelin-
quere, & redire ad libertatem Christia-
nam, preciosissimo Christi sanguine no-
bis

bis partam . Diligenter expendas quas
singula huius libelli argumenta , &
facile elucescat tibi ueritas. Va-
le, & crede, non mihi, sed
ueritati Euangelicæ.

Cellæ Saxonum

28. Maii.

Anno

1 5 3 7.

T. Ioannes Pauli.

MAGDEBURGI EXCVDEBAT

MICHAEL LOTTHER,

M. D. XXXVII.

